

AGNETHA FÄLTSKOG
ABBA VAN BINNENUIT

SCÈNES UIT MIJN LEVEN
VERTELD AAN

BRITA ÅHMAN

Uit het Zweeds vertaald door
Renée Lelieveld

Uitgeverij de Rode Kamer

AGNETHA FÄLTSKOG
ABBA VAN BINNENUIT

Fotografie: Linkimage: pag. 5, 127 – Robin Moderatho: pag. 10, 12, 123 – Claudia Menzi: pag. 14 – Monique van der Loop: pag. 17 – Privébezit Agnetha Fältskog: pag. 19, 20, 21, 23, 108, 114, 115 – IBL: pag. 22, 35, 36, 52, 53, 62, 68, 73, 130, 131 – Premium: pag. 25, 59, 94, 97, 104, 105, 118, 119 – Scanpix: pag. 26, 41, 67, 92 – Sjöbergbild: pag. 31, 32, 43, 51 – REX/Hollandse Hoogte: pag. 47 – Arina van der Velden: pag. 71 – Brita Åhman: pag. 82, 87, 101, 107 – Pictorial Press: pag. 103, 112 – Inez Buijtenhek: pag. 120. Coverfoto: Denise Grünstein

De uitgever heeft zijn uiterste best gedaan alle auteursrechthebbenden van de in dit boek afgedrukte foto's op te sporen. Mocht hij daarin niet volledig zijn geslaagd, dan zal in volgende drukken de eigenaar van het desbetreffende beeldrecht alsnog worden vermeld.

Every effort has been made to trace and clear copyright of the images reproduced in this book. If any omissions will occur, an acknowledgement will be made in future editions.

Oorspronkelijke titel Som jag är
Verschenen bij Norstedts AB, Stockholm
© Oorspronkelijke tekst Brita Åhman,
Lidingö 1996
© Nederlandse tekst Renée Lelieveld en
Uitgeverij de Rode kamer, Haarlem 2009
Grafisch ontwerp Rolf van Kammen
Lay out Rough Design, Haarlem
Druk- en bindwerk Uniprint International,
Meppel/Budapest
1e druk februari 2009
ISBN/EAN 97 890 78124 23 8
NUR 661

www.rodekamer.nl

Toen eenmaal duidelijk was dat Brita dit boek over mij zou schrijven en uitgeverij Norstedts het wilde uitgeven, heb ik veel nagedacht over wat ik wel en niet wil vertellen. Hoe ver wil je gaan? Hoe eerlijk moet je zijn? Wat wil je kwijt en wat wil je voor jezelf houden? Welke afwegingen moet je maken?

Ik ben bijvoorbeeld niet van plan iets los te laten over de mannen in mijn leven. Geen details over mijn relaties of huwelijken.

Omdat Björn Ulvaeus de vader is van mijn kinderen, zal ik hem af en toe wel noemen. Maar ik wil niets over hem noch anderen zeggen dat hen schade zou kunnen berokkenen.

Ik weet namelijk maar al te goed hoe de dingen die ik zeg misbruikt kunnen worden.

Het is natuurlijk te vroeg om een afgerond verhaal over mijn leven te vertellen. Mijn leven is nog niet voorbij en de weg die ik nog te gaan heb, is niet volledig afgebakend. Ik hoop nog veel ervaring op te doen, veel mijlpalen te bereiken.

Maar een deel van het verhaal is er al en

dat wil ik graag vertellen nu het nog vers in mijn geheugen zit en voordat ik word opgeslokt door nieuwe ontwikkelingen of onverwachte gebeurtenissen. De Zweedse titel van het boek, *Som jag är* ('Zoals ik ben'), is ook de titel van een van mijn solo-albums.

Die titel suggereert wellicht dat ik nu alles over mezelf ga vertellen, maar het is eerder om aan te geven *hoe* ik eigenlijk ben - ik ben namelijk nogal verlegen. Eigenlijk had ik nooit kunnen denken dat ik nog eens zou meewerken aan een boek over mijn leven!

Maar ik ben het zat te worden geconfronteerd met een beeld dat anderen in de loop der jaren van mij hebben gecreëerd. Daarom heb ik nu het gevoel dat ik een aantal dingen uit mijn leven met mijn lezers wil delen, iets wil laten zien van mijn werkelijke leven en mijn gevoelens.

Ekerö, Zweden

Agnetha Fältskog.

*Brita en Agnetha
in 1996.*

In de nazomer van 1982 vroeg Agnetha Fältskog mij om raad over een open brief die ze aan de pers wilde sturen. Ze voelde zich vervolgd en onderuitgehaald door de constante stroom van leugenachtige artikelen over haar.

We veranderden de open brief in een opiniërend artikel, dat na publicatie veel stof deed opwaaien. Er kwamen talloze reacties; het Koninklijk Huis, Björn Borg en andere bekende Zweden mengden zich in het debat.

Reeds toen zag ik het opmerkelijke verschil tussen de jonge vrouw die ik had leren kennen en het scheve beeld dat de roddelpers van haar gaf.

Het jaar daarop besloten we samen een boek te schrijven. Maar door een reeks gebeurtenissen in haar leven - een busongeluk in 1983 op de terugweg uit Londen, gevolgd door een serie negatieve artikelen in de

roddelbladen - sloot Agnetha zich volledig van de buitenwereld af. Werken met haar ging niet meer en daarom verbrak ik het contract met haar en met onze beoogde uitgever.

Maar in de loop der jaren werden de beschrijvingen van Agnetha Fältskog in de media steeds vreemder en negatiever - de waarheid werd steeds meer verdraaid. Toen ik haar in april 1995 daarom opnieuw voorstelde samen een boek te schrijven, zei ze direct ja.

We hadden al die jaren contact met elkaar gehouden en daar heb ik me tijdens het schrijven van het boek mede op kunnen baseren.

Bedankt Agnetha, voor je vertrouwen.

Brita Åhman

Lidingö, Stockholm
Zweden

*Ze ziet er fris
uit, met haar
heldere ogen en
het pasgewassen
krullend haar.*

De zon gaat onder en legt een roze gloed over de groene boomtoppen.

Een veld vergeeld wintergras licht fel op als de zon door de granietgrijze wolken breekt en de rijp op de akkers doet glinsteren.

Het meer ligt er prachtig stil bij en het water neemt verschillende kleuren aan, van blauw tot ijsgrijs, tot er een dun rimpelig, goudkleurig laagje ontstaat als de zon door een kleine opening in het wolkendek breekt en de wind toeneemt.

Wisselend bewolkt, volgens de weerman.

De paarden in de wei briesen, halen elkaar aan en galopperen soms speels door het gras.

‘Er zit sneeuw in de lucht’, zegt Agnetha als ze omhoog kijkt naar de paar donkere wolken die koppig boven de boomtoppen blijven hangen. ‘Het ruikt zelfs naar sneeuw!’

Oudejaarsavond vieren we bij Agnetha thuis, in rust en stilte. Linda is bij vrienden uitgenodigd,

maar Christian voelt zich niet zo lekker en is thuisgebleven.

Voordat de klok twaalf uur slaat, gaan we naar de stal om naar de paarden te kijken. Ze hebben net vers hooi gekregen.

Als Agnetha even bij de paarden blijft staan, hinniken ze als herkenning - ze wrijven en duwen met hun zachte snuiten tegen haar aan, bedelend om snoepjes.

Haar grote zwarte Newfoundlander schuifelt tevreden achter ons aan als we weer naar huis lopen en achter ons het gestamp van de paarden in de stal horen. De hoge sparren staan stil, gehuld in een kleed van glinsterend rijp. Er is geen zuchtje wind. Een typisch Scandinavische winternacht.

Om twaalf uur luisteren we naar Jarl Kulle, die met zijn machtige stem ‘De Nieuwjaarsklokken’ van Tennyson voorleest. Iets voor

'Christian heeft een heleboel talenten. Hij is heel kunstzinnig en absoluut muzikaal.'

twalf uur begint Agnetha als een bezetene naar champagne te zoeken. Ze vindt een oude fles roze champagne van Roederer. Verschaald.

Ze haalt de voorraadkast overhoop om te zien of er nog een andere fles te vinden is, maar ze geeft het op en komt terug met een karaf fris, helder bronwater. Dat heeft ze de dag ervoor uit een natuurlijke bron gehaald, diep in het bos.

Ze lacht als we met het bronwater op het nieuwe jaar proosten, elkaar omhelzen en elkaar een gelukkig nieuw jaar toewensen. 'Dit gelooft niemand! Dat ik water drink op oudejaarsavond!'

Ze kleedt zich warm aan als we op nieuwjaarsdag een stukje gaan wandelen. Ze ziet er fris uit, met haar heldere ogen en het pasgewassen krullend haar. Ze draagt een haarband om haar voorhoofd en een grote, zachte bruine sjaal om haar hals. Ze kleedt zich stijlvol, ingetogen, vaak met een paar originele en grappige details. Een groot contrast met de uitdagende bühnekleding waarin het publiek haar zag in de ABBA-tijd. Weinig make-up. Niet al te veel sieraden, ook niet als ze naar een feestje gaat. Ze draagt altijd een smal gouden ringetje om haar rechter ringvinger – de ring van haar moeder.

Er waait een frisse bries over het meer. De kou bijt in onze wangen en de wind doet de berken diep buigen. 'Ik wandel heel veel, vaak alleen. Sinds mijn moeder en vader veel te vroeg zijn overleden, heb ik die

eenzaamheid nodig. Ik geniet enorm van de lucht en de schoonheid van de natuur en van de nabijheid van de begraafplaats. Het maakt me rustig.'

We lopen daar op ons gemak en kletsen over alles tussen hemel en aarde.

Zoals de meeste mensen op nieuwjaarsdag vraagt Agnetha zich af wat het nieuwe jaar zal brengen. Het leven kan soms grote verrassingen in petto hebben.

'Ik denk aan de afgelopen jaren. Die waren moeilijk', zegt Agnetha zacht. 'Mijn tweede scheiding. Het overlijden van mijn moeder. In diezelfde periode werd mijn vader ziek en net voor de jaarwisseling is hij ook overleden. Binnen twee jaar ben ik mijn beide ouders verloren. Die eenzaamheid is zwaar. En intussen groeien de kinderen op en leven in

die blonde, zachte buitenkant heeft ze klauwen die hard kunnen uithalen.

Op nieuwjaarsdag kun je gemakkelijk in mineur raken. Maar er zijn ook positieve onderwerpen. Haar kinderen.

Agnetha kan zich er als alleenstaande moeder over verheugen dat ze goed terecht zijn gekomen.

'Maar Linda en Christian hebben zelf ook pit en een gezond verstand.

Linda kan geweldig paardrijden en heeft op onze boerderij haar eigen paarden op stal. Ze is een knappe, eerlijke en alerte jonge vrouw, die de laatste jaren echt volwassen is geworden. Uiteindelijk wilde ze van paardrijden toch niet haar beroep maken, hoewel ze er wel veel succes mee heeft gehad bij wedstrijden in het hele land. Vaak heb ik haar er

'Ik wandel heel veel, vaak alleen. Sinds mijn moeder en vader veel te vroeg zijn overleden, heb ik die eenzaamheid nodig.'

een harde wereld. Het geweld neemt toe en er komt geen eind aan alle oorlogen. Het absurde van het succes van de mens is dat we onze eigen leefomgeving, de aarde, de zee en de atmosfeer vernietigen. Hoe hebben we de natuur zo kunnen verzieken dat we voor onze kinderen en kleinkinderen een verwoeste planeet achterlaten?'

Als Agnetha zich opwindt, worden haar ogen donkerder. Als ze kwaad is, is ze niet mild. Dat weet iedereen die haar na staat. Achter

met trailer en al naartoe bracht.

Ze wil actrice worden en gaat er helemaal voor. Ze heeft haar opleidingen goed afgerond en is er niet voor teruggeschrokken om ook achter de schermen hard te werken, bijvoorbeeld als kleedster.

Ik hoop dat ze het redt. Het is een zware baan. Maar tot nu toe heeft ze het heel goed gedaan. Ze heeft een sterke wil, een sterke persoonlijkheid. Ze is ook eigenwijs. Dat is belangrijk.

Ze heeft nu een rolletje in de musical *Kristina*

från Duvemåla van Björn en Benny. De weergaloze première in oktober 1995 was een fantastische ervaring voor haar. De euforie. Het enorme applaus en de uitstekend kritieken. Het succes.

Ook Christian heeft veel talenten. Hij is heel kunstzinnig. Toen hij klein was maakte hij de meest fantastische tekeningen en schilderijen, vaak met een verhaaltje erbij.

Hij is absoluut muzikaal, net als Björn en ik. Dat ontwikkelde zich al toen hij nog jong was. Hij speelde orgel en synthesizer en componeerde een heleboel liedjes die hij heel toonvast en met heldere stem zong. Het zou niemand verbazen als hij de muziek nog eens een kans zou geven. Maar hij is ook erg analytisch en heeft op school de bètarichting gekozen. De synthesizer heeft plaats moeten maken voor de computer.

Het is heel stimulerend en spannend om zijn en Linda's ontwikkeling deze jaren te kunnen volgen. Ik stuur hen niet in hun beroepskeuze. Maar ik steun ze wel in hun keuze en ben er altijd voor hen.

Ik heb er goed op gelet ze niet te veel te verwennen, ondanks het geld dat ik heb. Als alleenstaande moeder ligt het risico natuurlijk op de loer dat je de lange periodes die je vanwege je carrière van huis bent, gaat compenseren met dure cadeaus.

Mijn geld gebruik ik vooral om ze een gezonde en comfortabele leefomgeving te geven. Een zwembad, een stal en een manege, een steiger aan het water en een uitgestrekt wandelgebied. En de beste opleiding, natuurlijk. Maar dat is geen overbodige luxe. De

kinderen hebben met geld moeten leren omgaan. Als het om belangrijke dingen gaat, wil ik wel graag gul zijn.'

Als we bij de begraafplaats zijn aangekomen, gaan we even zitten. Er staat een lichtgrijze granieten fontein, gehouwen in strakke eenvoudige lijnen. Agnetha heeft er op oudejaarsavond een paar brandende kaarsen neergezet en een mooie krans neergelegd. Een witte hyacint bloeit fris en heeft de vorst overleefd.

'Ik voel me hier zo rustig', zegt Agnetha. 'Er is hier ruimte en het ruikt naar water en bos.'

We gaan de oude kerk in, die uit de twaalfde eeuw stamt. Binnen branden de lichtjes in de kerstbomen. De bomen verspreiden een dennengeur die zich vermengt met die van oud hout.

Agnetha blijft bij een oud orgeltje staan dat helaas op slot zit. Ze laat haar slanke vingers er overheen glijden en zegt plotseling: 'Ik zou best orgel willen spelen, of misschien wel cantor willen worden.'

Dan kijkt ze omhoog naar het grote kerkorgel aan de muur met zijn ontelbare labiale tongpijpen, van de allerduinste metalen pijpen tot de allerdikste die van hout zijn.

'Maar dan zou ik wel op zo'n echt orgel willen spelen. Zo'n grote met vijf klavieren en pedalen en met zo'n kunstig versierde voorkant die je in echt oude kerken ziet. Ik zie mezelf al concerten geven. Niet voor geld. Gewoon uit idealisme. Maar misschien wordt het dan te druk', lacht ze.

In de stevige hoge ijzeren kandelaar bij het doopvont branden een paar kaarsen. We zijn

alleen en gaan op de voorste bank zitten.

De stilte is heel en helend. Automatisch komt het gesprek op leven en dood. Voornamelijk op de dood. We zeggen lange tijd helemaal niets.

Gedachten vormen zich. Agnetha vertelt opnieuw hoezeer ze haar ouders mist.

'Het is zo moeilijk te accepteren dat mensen die zoveel voor je hebben betekend er plotseling niet meer zijn. Dat doet pijn in je ziel. De leegte. Ik mis ze zo, probeer mijn verdriet te verwerken. Maar ik voel dat ik deze wonden de rest van mijn leven met me mee zal dragen. Op lichte, hoopvolle momenten heb ik het gevoel dat hun zielen elkaar hebben gevonden in iets dat veel groter is dan wij ons kunnen voorstellen. Het eeuwige licht. Ik hoop echt dat het zo is.'

'Linda heeft
een sterke
wil, een sterke
persoonlijkheid.'